

Mandat for

DELPROSJEKT NÆRDEMOKRATI OG FELLES KULTUR

Indre Østfold kommune

Behandlet dato: 19.12.2017	Behandlet av (delprosjektleder): Knut Espeland	Sted: Askim
Beslutning: Etablere delprosjektet og starte opp arbeidet		
Signatur ved godkjenning (BP1): Bjørn Sjøvold		

1. BAKGRUNN

Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad skal utgjøre en ny kommune i 2020. Dette er vedtatt av stortinget 08. juni 2017. Navnet er Indre Østfold kommune. Prosjektplan for bygging av ny kommune 2017-2020 legger de overordnede føringer for hovedprosjektet, delprosjekter og for dette mandatet.

Følgende overordnede målsettinger gjelder for arbeidet:

1. **Det skal bygges en helt ny kommune som skal være klar 31. desember 2019, med alle avgjørende elementer på plass**
2. **Byggingen av den nye kommunen skal ta ut gevinster i form av kvalitet og ressurser**
3. **Den nye kommunen skal være innovativ for å være tilpasset fremtidens samfunn og rustet for kommunesektorens endrede rammebetingelser**

2. HENSIKT MED DELPROSJEKT NÆRDEMOKRATI OG FELLES KULTUR

Å bygge en helt ny kommune av fem eksisterende kommuner er et stort endrings- og omstillingsarbeid. Det gir muligheter for å tenke nytt om hvordan den nye kommunen best skal levere tjenester til innbyggerne i fremtiden, og hvordan organiseringen av kommunen skal legge til rette for dette.

Den nye kommunen skal være en fremtidsrettet og effektiv tjenesteleverandør, som utvikler levende lokalsamfunn og attraktive arbeidsplasser.

Styrket lokaldemokrati er et av målene med kommunereformen og dette delprosjektet handler om nærdemokrati¹ og felles kultur.

Hensikten med prosjektet vil blant annet være å utrede ulike nærdemokratiske ordninger som i størst mulig grad inn i den kommunen kan bidra til:

- God kontakt og nærhet mellom befolkningen og kommunens politikere og administrasjon
- Deltakelse og politisk interesse og engasjement i lokalbefolkningen
- Representasjon fra alle tettsted og deler av kommunen.
- Informerte kommunale beslutninger med høy lokal legitimitet og lokal forankring
- Bedre kommunale tjenester gjennom tilførsel av lokalkunnskap
- Større lokalt samfunnsengasjement som fører til god lokalsamfunnsutvikling
- Ta vare på eller bygge opp lokal identitet og samhold, slik at en skaper et inkluderende og godt lokalsamfunn
- Folkehelse og sosial bærekraft er viktige elementer i lokalsamfunnsutviklingen som skal bidra til en mer helsefremmende og utjevne utvikling.

¹ Prosjektgruppen oppfatter nærdemokrati som tett knyttet til stedsutvikling - det å skape et godt sted for mennesker å leve. En nærdemokratistruktur som etableres i bygging av ny kommune vil kunne ha en annen funksjon enn behovet etter 5 år. Nærdemokratiet bør evalueres og utvikles i takt med innbyggernes behov og ønsker. Tilhørighet utvikles som følge av gode nærdemokratiske ordninger og muligheten til å medvirke på det som betyr noe for den enkelte.

Prosjektet skal også utrede felles kultur for Indre Østfold kommune:

- Felles kultur kan ikke besluttes, men skapes gjennom gode medvirkningsmuligheter for innbyggerne og bygges over tid. Kulturbygging handler også om å respektere ulikheter.
- Prosjektgruppen undersøker og synliggjør fellesnevnerne for den nye kommunen. Det kartlegges hva innbyggerne er stolte av i Indre Østfold. Hva som forener fremfor hva som skiller.
- Prosjektgruppen ønsker å se på hvordan det kan legges til rette for god livskvalitet og ivareta den historiske identiteten. Et helsefremmende lokalsamfunn som synliggjør naturopplevelser og hjertestedene til innbyggerne.
- Felles symboler for den nye kommunen må utredes slik som kommunevåpen, ordførerkjede og grafisk profil.

Dagens kommuner med sine folkevalgte oppleves tett på og med god forståelse for enkeltsaker. Delprosjektet må sikre at nærmedokratiet og innbyggernes medvirkning sikres gjennom politisk lederskap i lokalsamfunnet eller ved gode opplegg for kommunikasjon fra lokalsamfunn til kommuneadministrasjonen og den politiske ledelsen i kommunen.

3. ENDRINGER DELPROSJEKTET SKAL SKAPE

Overordnede mål for delprosjektet er å skape nærhet mellom innbyggerne, kommuneadministrasjon og politisk ledelse, og å legge grunnlaget for at kommunen oppleves som en enhet med mangfold.

Viktige delmål og virkemidler for prosjekter er derfor:

- Indre Østfold kommune har en nærmedokratisk ordning som er nær innbyggerne og åpner for reel medvirkning og påvirkning på relevante beslutninger.
- Innbyggerne opplever likeverd med hensyn til deltakelse i beslutningsprosessene.
- Kommunen har tatt i bruk samskaping i lokalsamfunnet. Med samskaping bringes viten, ressurser og kompetanser sammen fra innbyggere, det offentlige, foreninger og bedrifter og utvikler felles løsninger sammen med de involverte borgere, i stedet for til dem.
- Det er etablert gode strukturer for informasjonsflyt.
- Kommunen skal bidra til tilrettelegging og støtte i lokalsamfunnsutviklingen.
- Prosjektet skal bidra til synliggjøring av det som forener innbyggerne i den nye kommunen som kan bidra til å skape stolthet og engasjement.
- Indre Østfold kommune har symboler og profilering som mange av innbyggerne kan kjenne seg igjen i.
- Indre Østfold kommune bør gi tjenestene nær folk.

Kommentert [A1]: Tverrfaglighet er en framgangsmåte, ikke et virkemiddel eller ei målsetting

Kommentert [A2]: ok

4. MANDAT FOR DELPROSJEKT NÆRDEMOKRATI OG FELLES KULTUR

4.1. Forslag til mandat

Delprosjektet samarbeider tett med frivillige lag og foreninger og tar i bruk ulike medvirkningsmetoder for å kartlegge og få kunnskap om innbyggernes ønsker og behov. Det skal gjøres en analyse av behov og utfordringer i den nye kommunen. Innbyggermedvirkning og nærdemokrati er tett knyttet til lokalsamfunnsutvikling.

Leveransen består av utredningsarbeid for etablering av nærdemokratiske ordninger som kan tilrettelegge for lokalsamfunnsutvikling i tettstedene.

Prosjektet legger frem forslag til hvordan målene i prosjektet kan nås som besluttes av Fellesnemda.

Prosjektet gis mandat til å utrede og anbefale følgende:

1. Analyse av utfordringer knyttet til medvirkning og lokaldemokrati i den nye kommunen.
2. Avklare og definere hvilke behov nærdemokratiordningen skal møte.
3. Kartlegge ulike nærdemokratiske ordninger og metoder for innbyggermedvirkning i inn- og utland. Forskning og erfaringer.
4. Utrede og anbefale på hvilken måte kommunen kan tilrettelegge for samskaping og medborgerskap. Fysiske arenaer og møtesteder i de ulike bygder og lokalsamfunn må etableres.
5. Anbefale en nærdemokratiordning som ivaretar behovene kommunen har og som sikrer god dialog med politikere.
6. Utvikling av frivillighetspolitikk og tilrettelegging for lag og foreninger som en del lokalsamfunnsutviklingen.
7. Kartlegge hva innbyggerne definerer som felles kultur i Indre Østfold kommune.
8. Utrede og anbefale kommunevåpen, ordførerkjede og eventuelt andre symboler
9. Utrede og anbefale grafisk profil for den nye kommunen.
10. Digitale verktøy for bedre og mer effektive tjenesteleveranser og informasjonsflyt.

Kommentert [A3]: Disse er vel en huskeliste over hva som bør dekkes i punktene nedenfor. Er alle aspektene ivarettatt? Hva med symboler/grafisk profil etc.

Kommentert [A4]: ok

4.2. Anskaffelse av varer og tjenester.

Delprosjektet skal utrede ulike nærdemokratiske ordninger gjennom å skaffe seg kunnskap fra forskning og erfaringer.. Studiebesøk i inn- og utland er aktuelt. Ny grafisk profil anbudsutsettes. Foredragsholdere innen relevante tema inviteres til delprosjektgruppen og arbeidsgruppene.

4.3. Digitalisering

Nye måter å samskape og medvirke på bør utredes. Digitale verktøy bør tas i bruk både i selve samhandlingen og for å tilgjengeliggjøre informasjon til innbyggerne. Prosjektgruppen vil ta i bruk digitale verktøy i kartleggingsfasen.

5. TIDSRAMME OG RESSURSBEHOV

	2017	2018				2019			
	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1 Mandat for delprosjektet, ressurser og budsjett									
2 Etablere arbeidsgrupper									
3 Grafisk profil									
4 Symboler. Kommunevåpen, ordførerkjede m.v.									
5 Analyse inkl. interessentoversikt									
6 Avklare og definere hvilke behov for nærdemokratiordningen									
7 Samhandling med frivillige lag og foreninger									
8 Kartlegging av ulike nærdemokratiske ordninger/ studietur									
9 Arbeidsgruppene ferdigstiller sitt arbeide									
10 Anbefalinger og sluttrapport									

Prosjektgruppen ser det som helt nødvendig å ha en sekretariatsfunksjon i 10% stilling som kan deles med de andre prosjektgruppene.

Det anbefales følgende arbeidsgrupper med 3-4 personer i hver gruppe:

- Felles kultur, identitet og fellesnevner
- Symboler og grafisk profil

Prosjektgruppen anbefaler at det opprettes en felles arbeidsgruppe for alle delprosjektene som samordner innbyggerkontakt og bistår i innhenting av kvantitative og kvalitative data. Mange av delprosjektene uttrykker at det er nødvendig med innbyggerkontakt, derfor bør dette samordnes slik at vi fremstår med en felles stemme ut mot innbyggerne.

For deltakelse i arbeidsgruppene er det viktigste egnet kompetanse for gjennomføring av oppdraget.

Budsjett Nærdemokrati og felles kultur		
	2018	2019
Møteutgifter		
Servering/ kaffe (10 møter à kr 500)	5 000	5 000
Arbeidsgrupper	15 000	15 000
Sekretariatsfunksjon		
10% stilling - deles med andre delprosjekt	45 000	45 000
Utredning og analyse		
Verktøy for spørreundersøkelser	10 000	
Konsulentbistand/ foredragsholdere	20 000	50 000
Kjøp av tjenester grafisk profil	250 000	250 000
Fokusgruppeundersøkelser	10 000	10 000
Studieturer		
Stockholm/ Søndertalje	35 000	
København/ Holbæk evt Skanderborg	35 000	
2 besøk i norske kommuner	15 000	
SUM	440 000	375 000

6. ORGANISERING OG ANSVAR

Leder av delprosjekt Nærdemokrati og felles kultur er Knut Espeland, Spydeberg (Krf).
 Nestleder: Eirik Romstad, Hobøl (V)
 Morten Ree, Eidsberg (H)
 Lars Holene, Askim (Sp)
 Marianne Bjerkeli, Trøgstad (Ap)

Deltakere fra administrasjon:
 Trine Ottosen, Spydeberg kommune
 Maren Hersleth Holsen, Eidsberg kommune
 Mimi Slevigen, Eidsberg kommune
 Else Berit Baccouche, Trøgstad kommune

Selve kulturbegrepet må også avklares og avstemmes mot de andre delprosjektene. Denne prosjektgruppen forstår det ikke som sin oppgave å utarbeide felles kulturprogram og opplevelser.

Delprosjektet må avgrenses mot følgende øvrige delprosjekt:

- Politisk organisering
- Næring, kultur og stedsutvikling
- Kommuneplan
- Kultur og oppvekst
- Helse, sosial og omsorg (folkehelse)

Basert på Difis mal for Mandat for konseptfasen, versjon 3.0 – <http://www.prosjektveiviseren.no>